

Programa școlară / Lehrplan
pentru / für
MUZICĂ ȘI MIȘCARE / Musik und Bewegung
Vorbereitungsklasse, 1. und 2. Klasse
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maternă
germană

*Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. 3418/ 19.03.2013*

București, 2013

Notă de prezentare

Programa disciplinei *Muzică și mișcare* este elaborată potrivit unui nou **model de proiectare curriculară, centrat pe competențe**. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Disciplina *Muzică și mișcare* reprezintă o ofertă curriculară pentru învățământul primar, înscriindu-se în categoria disciplinelor abordate integrat. Situată la intersecția ariilor curriculare **Arte și Educație fizică, sport și sănătate**, această disciplină este prevăzută în planul-cadru de învățământ cu un buget de timp de 2 ore /săptămână, la clasele pregătitoare, I, a II-a și 1 oră /săptămână la clasele III-IV.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Muzică și mișcare* jalonează achizițiile de cunoaștere ale elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru familiarizarea cu elemente de bază ale muzicii și mișcării. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Cântare vocală
- Cântare instrumentală
- Elemente de limbaj muzical (inclusiv creație muzicală accesibilă)
- Mișcare pe muzică

Sugestiile metodologice includ recomandări de strategii didactice și elemente de evaluare continuă. Pornind de la competențele generale, sunt analizate strategiile de formare care contribuie predominant la realizarea acestora.

Prezentă programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui demers didactic personalizat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev. Includerea clasei pregătitoare în învățământul general și obligatoriu implică o perspectivă nuanțată a curriculumului la acest nivel de vârstă. Este necesară o abordare specifică educației timpurii, bazată în esență pe stimularea învățării prin joc, care să ofere în același timp o plajă largă de diferențiere a demersului didactic, în funcție de nivelul de achiziții variate ale elevilor.

Disciplina *Muzică și mișcare* are un caracter de noutate în raport cu disciplinele studiate până în prezent în învățământul primar, prin caracterul său integrat. Principalele motive care au determinat abordarea integrată a acestei discipline sunt următoarele:

- învățarea holistică la această vârstă are mai multe șanse să fie interesantă pentru elevi, fiind mai apropiată de universul lor de cunoaștere;
- contextualizarea învățării prin referirea la realitatea înconjurătoare sporește profunzimea înțelegerii conceptelor și a procedurilor utilizate;
- abordarea integrată permite folosirea mai eficientă a timpului didactic și mărește flexibilitatea interacțiunilor;

- asocierea muzicii cu mișcarea este, pe de o parte, adecvată particularităților de vârstă ale copiilor, iar pe de altă parte are valențe pedagogice în sfera sprijinirii dezvoltării fizice armonioase, a coordonării motrice, a dezvoltării simțului estetic, a dezvoltării afective și dezvoltării intelectuale.

În clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, disciplina *Muzică și mișcare* vizează un parcurs educativ specific etapei intuitive, ca primă etapă în realizarea educației muzicale. Asocierea muzicii și a mișcării la nivelul curriculumului oficial prezintă câteva avantaje, prezentate mai jos.

- Stimulează manifestarea expresivă a elevului. De la cea mai fragedă vârstă, reacția spontană și naturală a copilului este mișcarea. Respectând acest specific, combinarea audiției și a cântecului cu mișcarea este pe deplin motivată, asigurându-se prin aceasta o practică muzicală tip joc, consonantă cu caracterul sincretic al activității școlarului mic.
- Reduce diferența contraproductivă între școală și viață. Elevul este motivat în spațiul școlar să învețe prin contactul cu un mediu prietenos, care îi valorifică exprimarea personală și creativă.
- Pune bazele învățării conceptelor muzicale la nivel elementar într-o manieră intuitivă, accesibilă.

Studiul disciplinei *Muzică și mișcare*, început în clasa pregătitoare, se continuă până în clasa a IV-a, urmărind o dezvoltare progresivă a competențelor, prin valorificarea experienței specifice vârstei elevilor și prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale și acționale ale formării personalității elevilor.

Competențe generale

- 1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical**
- 2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei**
- 3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup**

Observații preliminare specifice

Pentru muzică și mișcare în clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a sunt prevăzute 2 ore pe săptămână.

Prin scopurile și conținuturile acestei discipline, se intenționează să se efectueze tranziția de la educația muzicală din grădiniță la învățarea muzicii în învățământul primar. Legătura dintre muzică și domeniul mișcării corespunde bucuriei naturale a copiilor în vârstă de 5-8 ani, pe care aceștia o manifestă prin activitatea muzicală cu mișcare.

Programa este structurată după cum urmează:

- Notă de prezentare și observații preliminare specifice
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice
- Bibliografie

Competențe generale se referă la întregul ciclu primar. Competențele specifice vor fi formate în cursul unui an școlar. Recomandările / exemplele de activități de învățare servesc ca exemple și nu sunt obligatorii. În anexă se află recomandări pentru repertoriul de cântece.

Allgemeine Kompetenzen

- 1. Musik hören und musikalische Ordnungen erfahren**
- 2. Lieder singen und Musikinstrumente kennen lernen**
- 3. Mit Musik kreativ umgehen und Freude an Musik haben**

Competențe specifice / recomandări de curs

1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
1.1	Sensibilizarea și stimularea simțurilor	1.1	Sensibilizarea și stimularea simțurilor	1.1	Sensibilizarea și stimularea simțurilor
	- Exerciții și jocuri de audiere, ascultare, privit, observare, percepție, atingere, pentru reacționarea la impresia produsă de simțuri cu mișcare, materiale, voce, reprezentări grafice convenite - Exerciții și jocuri pentru formarea conceptelor de timp, dinamică și spațiu: Contraste și treceri ca rapid – lent, scurt – lung, accelerare – încetinire, de la mai scurt – la mai lung, tare – încet, ușor – greu, mai tare – mai încet, mai ușor – mai greu, înalt – grav, în sus – în jos, înainte – înapoi, sus – jos, stânga – dreapta - Exerciții de formare a conceptelor pentru formă: rotund – colțuros, înclinat – drept, fragmente repetitive, AB, ABA, formă Rondo - exerciții privitoare la conceptele de culoare, de cifre și mulțimi - Exerciții de memorie și jocuri de memorie: Mișcări însoțite de muzică, iar repetiția muzicală va fi însoțită de mișcarea corespunzătoare; reluarea unor cărări în spațiu, regăsirea unor puncte în spațiu, imitarea mișcărilor, umplerea „oarbă” cu material a formelor și a modelelor - Exerciții și jocuri pentru experiențe fizice: Mișcarea părților corpului,		- Exerciții și jocuri de audiere, ascultare, privit, observare, percepție, atingere, pentru reacționarea la impresia produsă de simțuri cu mișcare, materiale, voce, reprezentări grafice convenite - Exerciții și jocuri pentru formarea conceptelor de timp, dinamică și spațiu: Contraste și treceri ca rapid – lent, scurt – lung, accelerare – încetinire, de la mai scurt – la mai lung, tare – încet, ușor – greu, mai tare – mai încet, mai ușor – mai greu, înalt – grav, în sus – în jos, înainte – înapoi, sus – jos, stânga – dreapta - Exerciții de formare a conceptelor pentru formă: rotund – colțuros, înclinat – drept, fragmente repetitive, AB, ABA, formă Rondo - exerciții privitoare la conceptele de culoare, de cifre și mulțimi - Exerciții de memorie și jocuri de memorie: Mișcări însoțite de muzică, iar repetiția muzicală va fi însoțită de mișcarea corespunzătoare; reluarea unor cărări în spațiu, regăsirea unor puncte în spațiu, imitarea mișcărilor, umplerea „oarbă” cu material a formelor și a modelelor - Exerciții și jocuri pentru experiențe fizice: Mișcarea părților corpului,		- exerciții și jocuri de aprofundare pentru ascultare, privit, observat, percepție, atingere, de reacționare la impresiile produse de simțuri - exerciții și jocuri de aprofundare pentru formarea conceptelor de timp, dinamică, spațiu și formă (vezi clasa 1) - exerciții și jocuri de aprofundare pentru memorie (vezi clasa 1) - exerciții și jocuri de aprofundare pentru experiențe cu corpul - Exerciții pentru tipurile de mișcări de bază - exerciții de echilibru - Exerciții de pricepere pentru manevrarea materialului - Exerciții motorii fine - Exerciții cu corpul ca și corp care produce sunet: vorbit, cântat, imitat - Exerciții și jocuri cu instrumentele corpului - Exerciții și jocuri de aprofundare pentru coordonarea percepției și a mișcării - Exerciții și jocuri de aprofundare pentru învățare socială (vezi clasa 1)

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
	relaxare, încordare - Exerciții pentru mișcări de bază: mers, alergare, umblat în patru labe, alunecare, mers târâș, sărituri, răsuciri - Exerciții de echilibru, Exerciții de deprindere în manevrarea materialului - Exerciții motorii fine - Exerciții cu corpul ca și corp care produce sunete: vorbit, cântat, imitat - Exerciții și jocuri cu mijloace corporale - Exerciții și jocuri de coordonare: mișcarea după muzică, pictarea după muzică - Exerciții și jocuri de învățare socială: redarea mai departe în cerc a sunetelor și a tonurilor; Exerciții câte doi, trei, în grupe mici; Jocuri de stabilire a contactului, pentru ajutor, de conducere și a de se lăsa condus, de învățare a renunțării, de adaptare și impunere		relaxare, încordare - Exerciții pentru mișcări de bază: mers, alergare, umblat în patru labe, alunecare, mers târâș, sărituri, răsuciri - Exerciții de echilibru, Exerciții de deprindere în manevrarea materialului - Exerciții motorii fine - Exerciții cu corpul ca și corp care produce sunete: vorbit, cântat, imitat - Exerciții și jocuri cu mijloace corporale - Exerciții și jocuri de coordonare: mișcarea după muzică, pictarea după muzică - Exerciții și jocuri de învățare socială: redarea mai departe în cerc a sunetelor și a tonurilor; Exerciții câte doi, trei, în grupe mici; Jocuri de stabilire a contactului, pentru ajutor, de conducere și a de se lăsa condus, de învățare a renunțării, de adaptare și impunere		
1.2	Preluarea, recunoașterea, deosebirea și redarea conștientă a celor ascultate	1.2	Preluarea, recunoașterea, deosebirea și redarea conștientă a celor ascultate	1.2	Preluarea, recunoașterea, deosebirea și redarea conștientă a celor ascultate
	- Ascultarea cântecelor, a instrumentelor și a bucăților muzicale din diverse stiluri muzicale - Jocuri de audiție - Jocuri de întrebări și răspunsuri, jocuri ecou - Exerciții de recunoaștere a repetițiilor, a diferitelor motive melodice, unități ritmice, instrumente muzicale - Joc: la reluări în bucăți muzicale, se va efectua o mișcare convenită - Exerciții: deosebirea surselor de sunet, ascultarea succesiunilor de sunete, memorarea și redarea acestora		- Ascultarea cântecelor, a instrumentelor și a bucăților muzicale din diverse stiluri muzicale - Jocuri de audiție - Jocuri de întrebări și răspunsuri, jocuri ecou - Exerciții de recunoaștere a repetițiilor, a diferitelor motive melodice, unități ritmice, instrumente muzicale - Joc: la reluări în bucăți muzicale, se va efectua o mișcare convenită - Exerciții: deosebirea surselor de sunet, ascultarea succesiunilor de sunete, memorarea și redarea acestora		- Ascultarea cântecelor, a instrumentelor și a bucăților muzicale din diverse stiluri muzicale - Exerciții de recunoaștere a repetițiilor, a diferitelor motive melodice, unități ritmice, instrumente muzicale - Joc: la reluări în bucăți muzicale, se va efectua o mișcare convenită - Exerciții: deosebirea surselor de sunet, ascultarea succesiunilor de sunete, memorarea și redarea acestora

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
1.3	Învățarea contrariilor muzicale și utilizarea acestora - Volum: tare - încet - Durata tonului: scurt - lung - Înălțimea tonului: înalt - grav	1.3	1.3 Învățarea contrariilor muzicale și utilizarea acestora, notarea și citirea din partituri simple - Volum: tare - încet - Durata tonului: scurt - lung - Înălțimea tonului: înalt - grav - Ritm	1.3	Învățarea contrariilor muzicale și utilizarea acestora, notarea și citirea din partituri (Volum, durata tonului, înălțimea tonului, ritmul)
	- Exercițiu: găsirea mișcărilor potrivite la contrariile din exemplele audiate - Jocul „Pădurea fermecată”: „Vrăjitorul” îi „vrăjește” pe copii, să aplice contrariile muzicale când se joacă cu instrumente corporale sau prin folosirea unor instrumente muzicale simple, spre exemplu, toți se joacă încet, apoi cu volum mai mare și din nou încet - să picteze pe muzică, astfel să evidențieze contrariile cu mijloace plastice, spre exemplu, „tare” și „încet” în culori puternice și discrete - jocuri muzicale și de mișcare, în care se aplică contrariile		- Exercițiu: găsirea mișcărilor potrivite la contrariile din exemplele audiate - Jocul „Pădurea fermecată”: „Vrăjitorul” îi „vrăjește” pe copii, să aplice contrariile muzicale când se joacă cu instrumente corporale sau prin folosirea unor instrumente muzicale simple, spre exemplu, toți se joacă încet, apoi cu volum mai mare și din nou încet - să picteze pe muzică, astfel să evidențieze contrariile cu mijloace plastice, spre exemplu, „tare” și „încet” în culori puternice și discrete - jocuri muzicale și de mișcare, în care se aplică contrariile - reprezentarea grafică a unor derulări simple de melodii (cu imagini și simboluri), cântarea și interpretarea după reprezentarea grafică - cântarea din colecția de melodii, aici se vor urmări notele cu degetul - Învățarea elementelor de bază ale ritmului: Eis-bär (pătrime- pătrime), Klap-per-schlan-ge (optime- optime - optime - optime), Schild-krö-te (pătrime-optime-optime), Schmet-ter-ling (optime- optime - pătrime), Schaf (jumătate de timp) - citirea și notarea unor ritmuri simple - Învățarea solfegiilor pentru înălțimi de tonuri și copierea		- Exercițiu: găsirea mișcărilor potrivite la contrariile din exemplele audiate - Jocul „Pădurea fermecată” (vezi clasa 1) - pictarea pe muzică - jocuri muzicale și de mișcare, în care se aplică contrariile - reprezentarea grafică a unor derulări simple de melodii (cu imagini și simboluri), cântarea și interpretarea după reprezentarea grafică - cântatul din culegerea de cântece, aici se vor urmări notele cu degetul - Învățarea elementelor de bază ale ritmului: (vezi clasa 1) - citirea și notarea unor ritmuri simple - Învățarea solfegiilor pentru înălțimi de tonuri și aplicarea lor

2. Interpretarea unor cântece pentru copii, cu mijloace interpretative specifice vârstei

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
2.1	Experiența cântecelor ca unitate formată din cuvânt, conținut, ritm, melodie și mișcare	2.1	Experiența cântecelor ca unitate formată din cuvânt, conținut, ritm, melodie și mișcare	2.1	Experiența cântecelor ca unitate formată din cuvânt, conținut, ritm, melodie și mișcare
	- Prezentarea cântecelor de către pedagog - Jocuri în cerc, cântece de mișcare, jocuri de dans, cântece întrebare-răspuns, cântece pentru copii și populare din zona de interes a copiilor, în funcție de zi și de anotimp, la diverse teme - Formarea vocii prin exerciții de respirație, onomatopee, educație de vorbire, versuri, ținută și mișcare corporală - Recunoașterea de cuvinte, conținuturi, elemente de bază ale ritmului și melodiei din cântecele cunoscute și interpretarea cântecului		- Prezentarea cântecelor de către pedagog - Jocuri în cerc, cântece de mișcare, jocuri de dans, cântece întrebare-răspuns, cântece pentru copii și populare din zona de interes a copiilor, în funcție de zi și de anotimp, la diverse teme - Formarea vocii prin exerciții de respirație, onomatopee, educație de vorbire, versuri, ținută și mișcare corporală - Recunoașterea de cuvinte, conținuturi, elemente de bază ale ritmului și melodiei din cântecele cunoscute și interpretarea cântecului		- Prezentarea cântecelor de către pedagog - Jocuri în cerc, cântece de mișcare, jocuri de dans, cântece întrebare-răspuns, cântece pentru copii și populare din zona de interes a copiilor, în funcție de zi și de anotimp, la diverse teme - Formarea vocii prin exerciții de respirație, onomatopee, educație de vorbire, versuri, ținută și mișcare corporală - Recunoașterea de cuvinte, conținuturi, elemente de bază ale ritmului și melodiei din cântecele cunoscute și interpretarea cântecului
2.2	Învățarea cântecelor simple și interpretarea lor împreună cu clasa sau individual	2.2	Învățarea cântecelor simple și interpretarea lor împreună cu clasa sau individual - Gama de cuprindere Do1-Mi 2/c1-e2	2.2	Învățarea cântecelor simple și interpretarea lor împreună cu clasa sau individual - Gama de cuprindere Do1-Mi 2/c1-e2
	- cântarea împreună a cântecelor, cu acompaniere ritmică, cu acompanierea mijloacelor corporale și de ritm - la început atenție la propria respirație, înălțimea tonului comun, și exprimarea clară - Cântece pentru copii și cântece populare din domeniul de interes al copiilor, în funcție de zi și de anotimp, la diverse teme - Asistarea și promovarea cântecelor spontane, spre exemplu ca parte a unei povești muzicale - Reprezentarea pantomimică a cântecelor		- cântarea împreună a cântecelor cu mișcare, cu acompaniere ritmică, cu acompanierea cu mijloace corporale și de ritm - la început atenție la propria respirație, înălțimea tonului comun, și exprimarea clară - Cântece pentru copii și cântece populare din domeniul de interes al copiilor, în funcție de zi și de anotimp, la diverse teme - Asistarea și promovarea cântecelor spontane, spre exemplu ca parte a unei povești muzicale - Reprezentarea pantomimică a cântecelor		- cântarea împreună a cântecelor cu mișcare, cu acompaniere ritmică, cu acompanierea cu mijloace corporale și de ritm - la început atenție la propria respirație, înălțimea tonului comun, și exprimarea clară - Cântece pentru copii și cântece populare din domeniul de interes al copiilor, în funcție de zi și de anotimp, la diverse teme - Asistarea și promovarea cântecelor spontane, spre exemplu ca parte a unei povești muzicale - Reprezentarea pantomimică a cântecelor

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
2.3	Ascultarea, distingerea și cântarea unor succesiuni simple de tonuri	2.3	Ascultarea, distingerea, cântarea, reprezentarea, citirea unor succesiuni simple de tonuri	2.3	Cântarea, reprezentarea, citirea unor succesiuni simple de tonuri
	- preluarea unui ton și transmiterea lui mai departe în cerc - preluarea unui element principal al melodiei și transmiterea lui mai departe - Incorporarea în povești a unor exerciții de ascultare, distingere și interpretarea după melodie		- preluarea unui ton și transmiterea lui mai departe în cerc - preluarea unui element principal al melodiei și transmiterea lui mai departe - Încorporarea în povești a exercițiilor de ascultare, distingere și cântat după melodie - reprezentarea unor derulări simple de melodii, spre exemplu, cu rățuște din carton pentru cântecul „Toate rățuștele mele”, citirea dintr-o reprezentare, fiecare rățușcă va fi atinsă - Solfegii pentru melodii - pentru notarea unor ritmuri simple, se vor folosi elementele principale ale ritmului		- preluarea unui ton și transmiterea lui mai departe în cerc - preluarea unui element principal al melodiei și transmiterea lui mai departe - Încorporarea în povești exercițiilor de ascultare, distingere și cântat după melodie - reprezentarea unor derulări simple de melodii, spre exemplu, cu rățuște din carton pentru cântecul „Toate rățuștele mele”, citirea dintr-o reprezentare, fiecare rățușcă va fi atinsă - Solfegii pentru melodii - pentru notarea unor ritmuri simple, se vor folosi elementele principale ale ritmului
2.4	Perceperea vocii, a instrumentelor corporale, a instrumentelor de ritm și sunet ca mijloace nonverbale de expresie și folosirea acestora	2.4	Perceperea vocii, a instrumentelor corporale, a instrumentelor de ritm și sunet ca mijloace nonverbale de expresie și folosirea acestora	2.4	Perceperea vocii, a instrumentelor corporale, a instrumentelor de ritm și sunet ca mijloace nonverbale de expresie și folosirea acestora
	- Exemple audiate la diverse instrumente - Vizualizarea instrumentelor muzicale simple, numirea, învățarea mînuirii cu grijă a acestora și cântatul cu atenție la acestea - realizarea și folosirea de instrumente simple: clave, maracas - Acompanierea cântecelor și a bucăților instrumentale		- Exemple audiate la diverse instrumente - Vizualizarea instrumentelor muzicale simple, numirea, învățarea mînuirii cu grijă a acestora și cântatul cu atenție la acestea - realizarea și folosirea de instrumente simple: clave, maracas - Acompanierea cântecelor și a bucăților instrumentale		- Exemple audiate la diverse instrumente - Vizualizarea instrumentelor muzicale simple, numirea, învățarea mînuirii cu grijă a acestora și cântatul cu atenție la acestea - realizarea și folosirea de instrumente simple: clave, maracas - Acompanierea cântecelor și a bucăților instrumentale

3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
3.1	Acompanierea ritmică a versurilor și a muzicii	3.1	Acompanierea ritmică a versurilor și a muzicii	3.1	Acompanierea ritmică a versurilor și a muzicii
	- Folosirea de instrumente corporale (aplaudatul, pocnitul, bătutul ritmului cu piciorul), instrumente muzicale simple (clave, maracas, tobe, clopoței, vibrafon, xilofoane), materiale (lemn, pânză, benzi) - Prezentarea versurilor și a cântecelor cu acompaniere ritmică, spre exemplu, acompaniate prin aplauze și bătaia ritmului cu piciorul - Însoțirea rutinei zilnice la școală cu versuri, cântece și mișcări ritmice adaptate, spre exemplu când se face ordine		- Folosirea de instrumente corporale (aplaudatul, pocnitul, bătutul ritmului cu piciorul), instrumente muzicale simple (clave, maracas, tobe, clopoței, vibrafon, xilofoane), materiale (lemn, pânză, benzi) - Prezentarea versurilor și a cântecelor cu acompaniere ritmică, spre exemplu, acompaniate prin aplauze și bătaia ritmului cu piciorul - Însoțirea rutinei zilnice la școală cu versuri, cântece și mișcări ritmice adaptate, spre exemplu când se face ordine		- Folosirea de instrumente corporale (aplaudatul, pocnitul, bătutul ritmului cu piciorul), instrumente muzicale simple (clave, maracas, tobe, clopoței, vibrafon, xilofoane), materiale (lemn, pânză, benzi) - Prezentarea versurilor și a cântecelor cu acompaniere ritmică, spre exemplu, acompaniate prin aplauze și bătaia ritmului cu piciorul - Însoțirea rutinei zilnice la școală cu versuri, cântece și mișcări ritmice adaptate, spre exemplu când se face ordine
3.2	Reprezentarea muzicală prin imagini, mișcare și joc instrumental	3.2	Reprezentarea muzicală prin imagini, mișcare și joc instrumental	3.2	Reprezentarea muzicală prin imagini, mișcare și joc instrumental
	- Exerciții pentru dezvoltarea imaginației cu privire la mișcare: mișcarea ca animalele, copacii, vântul... - Obținerea sunetelor cu mijloace corporale, materiale și instrumente muzicale simple - desenarea și pictarea pe cântece și bucăți instrumentale - desenarea ritmică - stabilirea propriilor simboluri pentru notare; Transformarea simbolurilor în muzică - Găsirea unor mișcări corporale parțiale și cu întregul corp la conținuturile cântecelor și a bucăților instrumentale - mișcare liberă pe muzică - Ordonarea imaginilor, a culorilor, a mișcărilor, a cântecelor și a bucăților instrumentale		- Exerciții pentru dezvoltarea imaginației cu privire la mișcare: mișcarea ca animalele, copacii, vântul... - Obținerea sunetelor cu instrumente corporale, materiale și instrumente muzicale simple - desenarea și pictarea pe cântece și bucăți instrumentale - desenarea ritmică - stabilirea propriilor simboluri pentru notare; Transformarea simbolurilor în muzică - Găsirea unor mișcări corporale parțiale și cu întregul corp la conținuturile cântecelor și a bucăților instrumentale - mișcare liberă pe muzică - Ordonarea imaginilor, a culorilor, a mișcărilor, a cântecelor și a bucăților instrumentale		- Exerciții pentru dezvoltarea imaginației cu privire la mișcare: mișcarea ca animalele, copacii, vântul... - Obținerea sunetelor cu instrumente corporale, materiale și instrumente muzicale simple - desenarea și pictarea pe cântece și bucăți instrumentale - desenarea ritmică - stabilirea propriilor simboluri pentru notare; Transformarea simbolurilor în muzică - Găsirea unor mișcări corporale parțiale și cu întregul corp la conținuturile cântecelor și a bucăților instrumentale - mișcare liberă pe muzică - Ordonarea imaginilor, a culorilor, a mișcărilor, a cântecelor și a bucăților instrumentale

	Clasa pregătitoare		Clasa 1		Clasa 2
			instrumentale		
		3.3	Cititul, cântatul și interpretarea la un instrument după reprezentări grafice din muzică	3.3	Transpunerea muzicală a unei reprezentări grafice
			- reprezentarea unor cântece cunoscute în imagini din hârtie/desene/simboluri, cântatul și interpretarea acestora la un instrument - citirea unor succesiuni ritmice, băți din palme, jocul cu instrumente de ritm - crearea unei melodii, reprezentarea acesteia în pictură și interpretarea acestei reprezentări		- reprezentarea unor cântece cunoscute în imagini din hârtie/desene/simboluri, cântatul și interpretarea acestora la un instrument - citirea unor succesiuni ritmice, băți din palme, jocul cu instrumente de ritm - crearea unei melodii, reprezentarea acesteia în pictură și interpretarea acestei reprezentări
3.4	Conceperea de piese cu voci, instrumente și materiale	3.4	Conceperea de piese cu voci, instrumente și materiale	3.4	Conceperea de piese
	- Imitarea unor zgomote - Acompanierea unor reprezentări plastice cu zgomote și muzică - Găsirea unor sunete pentru anumite teme și improvizarea cu propria voce, cu diferite materiale și instrumente muzicale simple - nararea unor scurte povești și acompanierea acestora cu muzică - crearea unui preludiu și a unei postludiu pentru scurte povești - reprezentarea muzicală a unor scurte povești (povestea nu va mai fi spusă, ci doar prezentată muzical)		- Imitarea unor zgomote - Acompanierea unor reprezentări plastice cu zgomote și muzică - Găsirea unor sunete pentru anumite teme și improvizarea cu propria voce, cu diferite materiale și instrumente muzicale simple - nararea unor scurte povești și acompanierea acestora cu muzică - crearea unui preludiu și a unei postludiu pentru scurte povești - reprezentarea muzicală a unor scurte povești (povestea nu va mai fi spusă, ci doar prezentată muzical)		- Imitarea unor zgomote - Acompanierea unor reprezentări plastice cu zgomote și muzică - Găsirea unor sunete pentru anumite teme și improvizarea cu propria voce, cu diferite materiale și instrumente muzicale simple - nararea unor scurte povești și acompanierea acestora cu muzică - crearea unui preludiu și a unei postludiu pentru scurte povești - reprezentarea muzicală a unor scurte povești (povestea nu va mai fi spusă, ci doar prezentată muzical)
3.5	Crearea unor forme simple de pași și de dans și preluarea acestora	3.5	Crearea unor forme simple de pași și de dans și preluarea acestora	3.5	Crearea unor forme simple de pași și de dans și preluarea acestora
	- Jocuri de cântat, în cerc și de dans, rime și cântece cu mișcare, dansuri simple pentru copii - Învățarea unor dansuri simple - Crearea unor pași de dans și a unor mișcări - efectuarea de mișcări, care se potrivesc la simboluri		- Jocuri de cântat, în cerc și de dans, rime și cântece cu mișcare, dansuri simple pentru copii - Învățarea unor dansuri simple - Crearea unor pași de dans și a unor mișcări - efectuarea de mișcări, care se potrivesc la simboluri		- Jocuri de cântat, în cerc și de dans, rime și cântece cu mișcare, dansuri simple pentru copii - Învățarea unor dansuri simple - Crearea unor pași de dans și a unor mișcări - efectuarea de mișcări, care se potrivesc la simboluri

Conținut

	Domenii	Clasa pregătitoare	Clasa 1	Clasa 2
1	Cântat	- 10 Rime - 10 Cântece - 2 Povești cu reprezentarea acestora în cântece	- 10 Rime - 10 Cântece - 2 Povești cu reprezentarea acestora în cântece	- 5 Rime - 10 Cântece - 2 Povești cu reprezentarea acestora în cântece
2	Mișcare pe muzică	- 3 Cântece cu piese muzicale - 2 Cântece de dans (cântat și dansat) - 2 dansuri (cu muzică instrumentală)	- 3 Piese muzicale cu mișcare - 2 Cântece cu dans (cântat și dansat) - 3 dansuri (cu muzică instrumentală) – recomandare: Siebenschritt; Alunelu; Hallod-e, kicsike...	- 3 Piese muzicale cu mișcare - 2 Cântece cu dans (cântat și dansat) - 3 dansuri (cu muzică instrumentală) – recomandare: Holzaktion; Ciuleandra; Az öreg zsidonak
3	Familiarizarea cu instrumentele	- Mijloace corporale: aplauze, pocnit, bătut ritmul cu piciorul - Materiale cu care se pot produce zgomote și sunete - Instrumente simple de producere a ritmului și a sunetelor: clave, maracas, tobe, clopoței, vibrafon, xilofon - Realizarea de instrumente muzicale simple: maracas, clave, tobe - Instrumente muzicale simple: pianul, vioara, trompeta	- Mijloace corporale: aplauze, pocnit, bătut ritmul cu piciorul - Materiale cu care se pot produce zgomote și sunete - Instrumente simple de producere a ritmului și a sunetelor: clave, maracas, tobe, clopoței, vibrafon, xilofon - Realizarea de instrumente muzicale simple: maracas, clave, tobe, tamburine - Instrumente muzicale: acordeonul, violoncelul și contrabasul, flautul, setul de tobe	- Mijloace corporale: aplauze, pocnit, bătut ritmul cu piciorul - Materiale cu care se pot produce zgomote și sunete - Instrumente simple de producere a ritmului și a sunetelor: clave, maracas, tobe, clopoței, vibrafon, xilofon - Realizarea de instrumente muzicale simple: maracas, clave, tobe, tamburine - Instrumente muzicale: orga, ghitară, clarinetul, oboiul, fagotul
4	Audiție muzicală	- Exemple audiate pentru pian, vioară și trompetă - Exemple audiate: sunete, contrarii muzicale, voci de femei, voci de bărbați, cor, bucăți instrumentale, muzică clasică, muzică populară, muzică de divertisment/muzică pop - 1 Piesă muzicală	- Exemple audiate pentru acordeon, violoncel și contrabas, flaut, set de tobe - Exemple audiate: sunete, contrarii muzicale, voci de femei, de bărbați, cor, bucăți instrumentale, muzică clasică, muzică populară, muzică de divertisment/muzică pop - 1 piesă muzicală - Elemente de bază ale ritmului: spre exemplu Eis-bär (pătrime-pătrime), Klap-per-schlan-ge (optime- optime - optime - optime), Schild-krö-te (pătrime- optime - optime), Schmet-ter-ling (optime - optime - pătrime), Schaf (jumătate de timp)	- Exemple audiate pentru orgă, ghitară, clarinet, oboi, fagot - Exemple audiate: sunete, contrarii muzicale, voci de femei, de bărbați, cor, bucăți instrumentale, muzică clasică, muzică populară, muzică de divertisment/muzică pop - 1 piesă muzicală: „Peter și lupul” de Sergei Prokofjev - Elemente de bază ale ritmului: spre exemplu Eis-bär (pătrime-pătrime), Klap-per-schlan-ge (optime- optime - optime - optime), Schild-krö-te (pătrime- optime - optime), Schmet-ter-ling (optime - optime -pătrime), Schaf (jumătate de timp)

			- Solfegii pentru înălțimi de ton și elemente de bază ale ritmului	- Solfegii pentru înălțimi de ton și elemente de bază ale ritmului
5	Abordarea creativă a muzicii	- 2 bucăți muzicale pentru improvizarea mișcării - 2 bucăți muzicale pentru pictarea după muzică - 2 bucăți muzicale pentru acompanierea cu instrumente simple - 2 povești crearea preludiului și a postludiului - Material grafic pentru crearea de zgomote și sunete	- 2 bucăți muzicale pentru improvizarea mișcării - 2 bucăți muzicale pentru pictarea după muzică - 2 bucăți muzicale pentru acompanierea cu instrumente simple - 2 piese muzicale simplu notate pentru a fi interpretate pe instrumente muzicale - 2 povești pentru crearea preludiului și a postludiului - 2 Povești muzicale	- 2 bucăți muzicale pentru improvizarea mișcării - 2 bucăți muzicale pentru pictarea după muzică - 2 bucăți muzicale pentru acompanierea cu instrumente simple - 3 piese muzicale simplu notate pentru a fi interpretate pe instrumente muzicale - 2 povești pentru crearea preludiului și a postludiului - 2 Povești muzicale

Tezaur de cântece

	Domeniu	Clasa pregătitoare	Clasa 1	Clasa 2
1	Cântece	1.A, a, a, der Winter der ist da (A, a, a, iarna a sosit) 2.Alle meine Entchen (Toate răuștele mele) 3.Backe, backe Kuchen (Coace, coace prăjituri) 4.Blätterfall (Căderea frunzelor) 5.Bunte, bunte Blätter (Frunze colorate) 6.Der Wind, der weht (Vântul care bate) 7.Es war eine Mutter (Era o mamă) 8.Früh, wenn der Bock schreit (Devreme, când strigă țapul) 9.Guten Morgen (Bună dimineața) 10.Hänsel und Gretel (Hansel și Gratel) 11.Hündchen bellt: Wau, wau! (Cățelușul latră: hau, hau!) 12.Ich geh mit meiner Laterne (Eu merg cu lanterna mea) 13.Ich war mal auf dem Dorfe (Eu am fost odată la sat) 14.Im Sommer gehn wir baden (Vara mergem să facem baie) 15.In unserm kleinen Garten (În grădina noastră mică) 16.Ist der Sommer fortgegangen (A trecut vara) 17.Jetzt kommen viele Musikanten (Acum vin mulți muzicanți) 18.Jetzt zieht Hampelmann	1.ABC, die Katze lief in´n Schnee 2.(ABC, pisica a fugit în zăpadă) 3.Adam hatte sieben Söhne (Adam avea șapte frați) 4.Auf unsrer Wiese gehet was (Ceva umblă pe câmpia noastră) 5.Bruder Jakob (Fratele Jacob) 6. war ein schönes Kind (Frumoasa din pădurea adormită era un copil frumos) 7.Es regnet (Plouă) 8.Fuchs, du hast die Gans gestohlen (Vulpe, tu ai furat gâsca) 9.Grün, grün, grün Verde, verde, verde 10.Hänschen klein (Hans, micuțul) 11.Ihr Kinderlein, kommet (veniți voi, copilași) 12.Ist die schwarze Köchin da? (Este aici bucătăreasa cea neagră?) 13.Ist ein Mann in´ Brunnen fallen (A căzut un om în fântână) 14.Laterne, Laterne (Felinar, felinar) 15.Liebe, liebe Sonne Dragă, dragă Soare 16.Wer will fleißige Handwerker sehn Cine vrea săvadă meșteșugari harnici 17.Zeigt her eure Füße (Arătați-vă picioarele)	1.Alles neu macht der Mai (Totul se înnoiește în mai) 2.Auf einem Baum ein Kuckuck (pe un copac stă un cuc) 3.Der Herbst, der Herbst ist da (Toamna, a sosit toamna) 4.Der Kuckuck und der Esel (Cucul și măgarul) 5.Gestern Abend ging ich aus (Ieri seară am ieșit) 6.Hört ihr lieben Leute (Ascultați, oameni dragi) 7.Ihr Blätter, wollt ihr tanzen? (Frunzelor, doriți să dansați?) 8.Joseph, lieber Joseph mein (Iosif, dragul meu Iosif) 9.Kommet all und seht (Veniți cu toții să vedeți) 10.Schneeflöckchen, Weißröckchen (Fulgi de nea, rochiță albă) 11.Spannenlanger Hansel (Hansel cel lung) 12.Wenn ich morgens früh aufstehe (Când mă trezesc dimineața devreme) Următoarele cântece pot fi cântate eventual în ora de limba română: 13.Azi Grivei e mănios 14.Brosușele 15.Doamna florilor 16.Hora mare 17.Iarna veselă 18.Înfloresc grădinile 19.Leneșul 20.Merge rața către lac

		19. Kuckuck, Kuckuck 20. Lasst uns froh und munter sein (să ne bucurăm și să fim veseli) 21. Nun ist Schluss für heute (acum e gata pentru azi) 22. Regenlied (cântec de ploaie) 23. Schlaf, Kindlein, schlaf (Dormi copilaș, dormi) 24. Schneeflöckchen, 11 – Weißbröckchen (Fulgi de zăpadă, 11 – rochiță albă) 25. Summ, summ, summ 26. Trallala, trallala, Kasperle ist wieder da Trallala, trallala, Kasperle a sosit din nou 27. Trarira, der Sommer, der ist da (Trarira, a venit vara) 28. Weil heute dein Geburtstag ist (pentru că azi e ziua ta) 29. Winter ade! 30. Wir essen nun das Brot (Acum mâncăm pâinea) 31. Wollt ihr wissen (Vreți să știți)	Următoarele cântece pot fi cântate eventual în ora de limba română: 18. Acum e toamnă, da! 19. Cărmidă nouă 20. Căsuța din pădure 21. Cățelușul 22. Iată vin colindători 23. Iepurașul 24. La moară 25. La pădure 26. Lună, lună nouă 27. Melc, melc 28. Melcul supărat 29. Rățișoara mea 30. Săniuța 31. Sorcova, vesela 32. Treci, ploaie 33. Vine, vine primăvara 34. Numărătoarea	21. Mișcă vântul frunzele 22. Pe cel deal îndelungat 23. Oaspeții fagului 24. vioară mică 25. Vulpea și găscă 26. Vulpea și rața
2	Piese muzicale cu mișcare	1. Trenulețul 2. Căciula umblătoare a piticului 3. Iepurașul din vizuină 4. vara, aceasta e perioada cea mai frumoasă 5. Hai să mergem în excursie 6. Măine ne dăm cu schiurile 7. Ringel, Ringel, Reihe 8. Mergem cu trenul 9. Trage, trage	1. Eins, zwei, drei, vier, ein Hütchen (Unu, doi, trei, patru, o pălărieuță) 2. Machet auf das Tor (Deschideți porțița) 3. Ringlein, Ringlein, du musst wandern (Inelaș, inelaș, trebuie să pleci în excursie) 4. Scherenschleiferlied (Cântec de ascuțit foarfeca)	1. Den Kranz woll' n wir binden (Vrem să legăm cununa) 2. Die Vögel wollten Hochzeit halten (Păsările au vrut să facă nuntă) 3. Heute woll' n wir backen gehn (Azi vrem să mergem să coacem) 4. Und wer im Januar geboren ist (Cine e născut în ianuarie)
3	Cântece de dans	1. Frățieare, hai dansează cu mine 2. Piciorul	1. Es tanzt ein Bi-Ba-Butzemann (Dansează un Bi-Ba- Butzemann) 2. Tanz, tanz Gretelein (Dansează, dansează, Gretelein)	1. Gretel, Gretel, liebes Gretelein, komm, wir fahrn... (Gretel, Gretel, dragă Gretelein, hai, pornim...) 2. Muss wandern (Trebuie să călătorim)

Principii didactice

Muzica are un efect nemijlocit asupra oamenilor. În același timp, crearea de sunete și ritmuri reprezintă un mijloc de expresie primordial al omului. Pe aceasta se bazează educația muzicală în grădinițe și școli elementare. Copii se pot exprima prin intermediul vocii, al materialelor, al instrumentelor, al mijloacelor plastice și al mișcărilor. La orele de *Muzică și mișcare*, trebuie să fie luate în considerare interesul lor natural pentru muzică, competențele și abilitățile lor native. Acestea trebuie să fie puse în aplicare, diferențiate și aprofundate.

Este sarcina cadrului didactic să cultive interesul pentru muzică, prin propria atitudine față de muzică și prin activitățile didactice, să-i învețe pe copii folosirea instrumentelor muzicale, să-i familiarizeze cu notele muzicale scrise și să încurajeze bucuria copiilor de a cânta și a dansa. Modul de abordare a disciplinei influențează predispoziția copilului de a-și lărgi experiența muzicală.

Activitatea didactică va fi concepută sub formă de joacă. Întâlnirea cu muzica trebuie să aibă loc zilnic și într-o atmosferă liberă.

Din tezaurul de cântece trebuie să facă parte atât cântece tradiționale, cât și cântece germane noi, pentru copii, dar și cântece românești, din repertoriul altor culturi/ limbi reprezentate în România, ca și cântece din întreaga lume, în sensul învățării interculturale.

Ca și în grădiniță, copilul trebuie să experimenteze legătura dintre muzică, ritm și mișcare, întrucât cântatul și mișcarea constituie un tot unitar pentru copil. Folosirea percuției corporale și a altor mijloace de exprimare prin mișcare sau dans sunt recomandate din acest motiv. În plus față de aceasta, trebuie să fie introduse cu atenție instrumente simple din punct de vedere tehnic, pentru ca acestea să servească scopului muzical și să nu fie folosite greșit.

Audiția muzicală trebuie să se desfășoare activ și conștient, iar cel mai bine ar fi ca muzica să nu fie folosită ca fundal pentru alte activități. La alegerea exemplelor de audiție, trebuie să fie luată în considerare diversitatea muzicală și experiențele copiilor.

Prin stimularea simțurilor și formarea conceptelor, se realizează sensibilizarea și diferențierea percepției. Copilul învață să deosebească, să ordoneze, să recunoască și să numească. Din aceste acțiuni se dezvoltă gândirea și cunoașterea.

Prin cântat, interpretare și joacă, survine în cadrul colectivului posibilitatea de a depăși barierele sociale și lingvistice.

Lista pentru literatura de specialitate

Literatura folosită

- 1.Brandsch, Ursula: **Deutsch als Fremdsprache für den Kindergarten – „Germana ca limbă străină pentru grădiniță”**, 1976.
- 2.Eckenreiter – Stirner – Palfi: **Wir spielen und lernen im Kindergarten – „Ne jucăm și învățăm la grădiniță”**, Editura Didactică și Pedagogică, București 1982.
- 3.Ernst, Hans-Bruno: **Musik- und Bewegungserziehung – „Educație muzicală și educația mișcării”**, Bayerischer Schulbuchverlag München 1977.
- 4.**Lehrplan für den Kindergarten – „Plan de învățământ pentru grădiniță”** – Schule AR, Schweiz 2004.
- 5.**Lehrplan für die Volksschule – „Plan de învățământ pentru școala elementară”** a Cantonului Bern 1995.
- 6.**Programa școlară pentru disciplina muzică și mișcare**, București 2012.
- 7.Schuhmacher, Edith: **Singspiele und Kindertänze für Kindergarten, Vor- und Grundschule – „Piese muzicale și dansuri pentru copii la grădiniță, nivel preșcolar și școala elementară”**, Editura Hofmann, Schorndorf 1979.
- 8.Witoszynski – Schindler – Schneider: **Erziehung durch Musik und Bewegung – „Educație prin muzică și mișcare”**, ÖBV Pädagogischer Verlag, Wien 1994.

Recomandări de literatură și link-uri

- 1.Brandsch, Ursula: **Deutsch als Fremdsprache für den Kindergarten – „Germana ca limbă străină pentru grădiniță”**, 1976.
- 2.Witoszynski – Schindler – Schneider: **Erziehung durch Musik und Bewegung – „Educație prin muzică și mișcare”**, öbvht 2000.
- 3.Breazul, G.; Saxu, N.: **Carte de cântece pentru copii**, Editura Muzicală, 1985.
- 4.Ernst, Manfred: **Praxis Singen mit Kindern. Lieder vermitteln, begleiten, dirigieren – „Practica interpretării muzicale cu copii. Moderarea, acompanierea, dirijarea”**, Helbling Verlag 2008.
- 5.Kolassovits, Hermine; Stirner, Wilhelm: **Liedersammlung für die Klassen I-IV – „Culegere de cântece pentru clasele I-IV”**, Editura Didactică și Pedagogică, București 1973.
- 6.Küntzel, Bettina: **Kinder & Musik. Was Erwachsene wissen sollten – „Copii & Muzica. Ce ar trebui să știe adulții”**. Friedrich Verlag 2010.
- 7.**Liedersammlung - „Culegere de cântece”**, culeasă de Susanne Schlattner, hora Verlag, fără an.
- 8.**Liedersammlungen für die Grundschule - „Culegere de cântece pentru școala elementară”**- Se recomandă să se cumpere un set de culegeri pentru toată clasa și să se folosească cartea de cântece de la clasa 1 până la clasa 4.
- 9.Mohr, Andreas: **Lieder, Spiele, Kanons. Stimmbildung in Kindergarten und Grundschule – „Cântece, jocuri, canon. Formarea vocii în grădiniță și școli elementare”**, Schott Verlag 2008.
- 10.**Musikalische Früherziehung. Tina und Tobi – „Educație muzicală timpurie. Tina și Tobi”**, Gustav Bosse Verlag 2003.
- 11.Schuhmacher, Edith: **Singspiele und Kindertänze für Kindergarten, Vor- und Grundschule - „Piese muzicale și dansuri pentru copii la grădiniță, nivel preșcolar și școala elementară”**, Verlag Hofmann, Schorndorf 1979.
- 12.Witoszynski – Schindler – Schneider: **Erziehung durch Musik und Bewegung - „Educație prin muzică și mișcare”**, öbvht 2000.
- 13.www.labbe.de/liederbaum/index.asp: Lieder und Spiellieder – Cântece și cântece cu acțiune.
- 14.www.singen-mit-kindern.de: Liederkalender mit Handreichungen – Calendar de cântece cu ghid.
- 15.www.auditorix.de: Musik zum Herunterladen, Hörgeschichten, Hörspiele online – Muzică pentru download, povești radiofonice, piese radiofonice online.